

tíðindablaðið

sosíalúrinPostsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevari: p/f sosíalúrin

Fyrirtaksstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Bládfólk: Hogni Djurhuus, Dagný Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosíalúrin. Prent: p/f pressan 1981

Tilverugrundarlagið

FØROYSKI búskapurin er bundin at møguleikum hjá okkum at fáa ráveru uppúr havinum. Hesum veruleika ívast eingin um, tað er í hesum eintáttaða tráði tilvera okkara burturav er bundin.

TÍ ER tað at vit við størsta spenningsi biða eftir hvørja ferð sáttmálasamráðingar eru, hvørji úrslitini koma burtur úr.

JAVNADARFLOKKURIN legði í síni stjórnartíð ovurstóran dent á, at samráðingar við onnur lond um fiskirættindi, vóru ferdar á so tryggum grundarlagið sum gjørligt, øll ári flokkurin sat við stjórnarleiðsluni.

MEN hóast álvarsemi aftanfyrir samráðingarnar, so vóru politiskar atfinningar gjørdar, sum meiri vóru kendar av ábyrgdarloysi enn nøkrum øðrum. Táverandi andstöðuleiðari, sum nú situr sum stjórnarleiðari, blúgvadist ongantíð við at fáa sær lótuvinning, politiskan, við síni áhaldandi trúttan um at landsstýrið helst vildi hava sáttmálar við »sosialistisk og kommunistisk lond«.

ETTA minnst flestu. Men flestu skilja tó, at neyðugt er hjá okkum at hava sáttmálar við lond, har vit skulu hava fiskirættindi. Hóast henda veruleika nýtti Sambandsflokkurin hvørt einasta høvi til at leggja fót fyrir stýrinum, fyrir á tann hátt at fáa sær politiskan lótuvinning.

HESI politisku leysavørp vóru til einki gagn, men ábyrgdarleysar avtalar.

TILVERUGRUNÐARLAGIÐ kann rættuliga verða skakað, um vit ikki hava ábyrgdarmenn burturav við stýrissvølin, men tað kann eisini verða rættuliga skakað, um andstöðan nýtir sama háttalag, sum núverandi lögmaður nýtir í síni tíð sum andstöðuleiðari.

OKKARA ráð skulu vera, at andstöðan ikki fer at falla fyrir somu freisting — tað vildi verið ábyrgdarleyst burturav. Tí sáttmálasamráðingar um fiskirættindi við onnur lond er tað sama sum tilverugrundarlagið undir tilveru okkara allra.

politisk viðmerking

Í eykafiggjarlógini liggur goymd ovurnýtsla upp á yvir 20 prosent!

Í politisku viðmerkingini visir Jørgen Thomsen, lögtingsmaður, á tann syndarlaga figgjarpolitikk-in hjá »borgarligu spararunum« — við vaksandi almennum brúki, vaksandi halli á handilsjavnanum við risafetum, meðan vanligi lónarbeiðarin ber byrðarnar og hevur torført við at fáa endarnar at rekka saman!

Í viðmerkingunum til eykafiggjarlógina verður sagt: »Við tað at tíðarskeiðið 1982-83 vagnaðist heldur betur enn væntað, gjørdist eisini innflutningurin stórri, og gav hetta eina eykainntøku í landskassan upp um tað, ið roknað varð við.«

Rætt er tað, at ferðir figgjarpolitikkurinn økir um innflutningin og um nýtsluna, og ferir okkum feroyingar í alsamt stórri og stórri skuld. Stórri og stórri handilsjavnaðall.

Tað var ikki smávegis, ið bleiv júkað um tað oyðsl, ið fór fram, tá ið undanfarna samgonga sat

við stýrið.

Sagt varð tá av andstöðuni, at hesi viðurskipti vóru so út av lagi vánalig, og at tørvur var fyrir nýskapan innan hetta økið. Sjálvstýrisflokkurin segði seg vilja bróta upp úr nýggjum. Hesin fekk tí figgjarlóg at umsita í hesum samfelag.

Nú eftir trimum árum eru teir sjálvir komnir til ta niðurstøðu, at her hendi eingin bati, men at her gjørdist alt munandi verri. Greffligari nýtsla enn nakrantíð.

Tað hevur avgjørt ikki eydnast fyrir figgjarlóg-ráðharran at broyta

figgjarlógina tann rætta vegin. Hóast at roynt verður at mana fram eina frægari mynd av stöðuni, so eru kortini tøl, ið tala fyrir, at her er eingin bati. Men harafturimóti er stöðan alsamt hallandi, samstundis sum lóntakarin fær meir at knógv undir. Stórri og tyngrir byrðar.

Vit finga nú eina eykafiggjarlóg lagda fram á ting, og á henni nærkast tølina einari milliard. Hetta sigur okkum, at tað hevur eydnast hesari samgonguni at økt hesa lóg við fleiri hundrad milliónum hesi trý árin.

Eingin er fullspottaður —

Tjóðveldisskútan 14.andi um at søkka og illa stóð til innanborða. Loksins ferðir hetta til at boð vóru send eftir danska lögreglustjóranum í Klaksvík, og fekk hann langt farloyvi úr embætti sínum fyrir at kunna leggja alla orku í at oysa skútuna lens og fáa sett nýggja nøglu í.

Hetta nýtir nýggi blaðstjórinn, Karin Kjelbro, sum skemttilfar undir skemtara sýnum Óla And-negl. Sera legið — kanska fátí er ikki skemt hennara — men fyrir meg sum fyrrverandi tjóðveldismanni er hetta alt annað enn skemt, og átti hon tí sum langt at roynt at tagt við hesum.

Vit sum vóru ungir, tá Tjóðveldisflokkurin var ungur, minnst eitt og annað sum t.d. læknastríð-ið í 50-árunum. Hetta stríð meir enn nakað annað ferð til, at Tjóðveldisflokkurin vaks seg stóran og sterkan, og av tí sum tá fór fram, so var hetta ikki

so legið.

Her skal bert nertast við okkurt. Í Feroyum høvdu vit um hetta mundið somu politisku samanseting av landsstýri, sum vit hava í dag. Henda samgonga, saman við danska embættismannaveldinum, boðsendi hinum tiltikna hundaskipinum. eitt krigsskip lastað undir lúkurnar av danskum lög-reglumonnun og danskum politihundum, eitt djórasklag, ið áður var ókent í Feroyum.

Mangt hevur feroy-ingurin gjøgnum eldir latið sær lynda, men at beita hund eftir fólk, tað hevði higartil verið mett sum lágmark fyrir háðan og trælkan.

Ei var at undrast yvir, at slíkur yvirgangur fekk ungdomin til í hópatali at savnast um Tjóðveldis-flokkinn.

Hundaskipið fór eftir lokið verk (hundbit og hondjörn) aftur til Danmarkar. Men eftir í Klaks-

vik var verðandi eitt, eftir fólk og bygdstødd, óvanliga stórt politistalið — for at sikre freden og opretholde ro og orden.

Eín má tí spyrja: Hvát er hent? Hvør kollvelting er farin fram í Tjóðveldis-flokkinum, síðan tá illa stendur til, verður farið eftir lögreglustjóranum í Klaksvík, tí sjálvt um hann er ferugur av blóði, so er hann eins danskur lögreglumaður og teir, ið á sinni inntøku Klaksvík, við hundaskipinum.

Danski sogumaðurin Paul Hammerich: At pudse køtere på mennes-ker, det var det laveste danskheden endnu havde budt færingar.

Loksins roynir Karin nú at sláa hetta upp í glens, og nýta tað sum skemt. — Sanniliga — eingin er fullspottaður fyrr enn hann spottar seg sjálfan.

Ludvik Lundi

Viðm. til sanding

Í Dagblaðnum nr. 90, skrivur ein, ið nevnið seg »sandingur« eitt sera legið lesarabráv. Eg skal ikki gera nakra stóra viðm., tað klárar hann sjálvur, sum sandingur skrivur imóti.

Sandingur heldur, at bygðaráðsformaðurin spíllir teir út, sum stýra skútuni í dag, tí teir ikki

fingu innflutningsloyvi til ein skotskan tolara, men teir hava jú fingið eitt gott skip og nógv onnur, eisini eitt flakavirkir har arbeidd er til nógvur hendur.

Eftir minari metan hevði útbyggingin av havnini ikki komi so skjótt, um tit ikki høvdu henda goða mann. Hann vil jú koyra undir teir, teir

hava jú snork-sovið nú í skjótt 4 ár, ellars er tað ikki legið, at hann ávarðar í móti teimum »høgu« tí, tá ferjulegan í Kirkjubø kemur, tá verða nokk pengarnir uppi, men vónandi verður so ikki, tí ferðamøguleikarnir eru ikki av teimum bestu og nógv eru vit, ið vilja hava eina ferjulegu, eisini javnaðarmenn, at verða í Kirkjubø.

q.w.

Hesin vøkstur á figgjarlógini er í størsta mun peningur, ið verður drigin úr lúmanum hjá vanligu lóntakaranum í hesum landi. Hesi hava uttan iva kent hesa gond á sínum kroppi við tolli og skatti.

Dýrkingin hevur verið rættuliga nivandi hesi árin, ið »borgarligu spararnir« hava sitið og byt byrðarnar. Spyr bara tey, ið skulu setast í búgv, hvussu dýrt alt er vorðið.

Eykafiggjarlógini visir eitt yvirskot uppá slakar 50 milliónir. Hetta siga samgongumenn at vera óført.

Rættuliga ívasamt er kortini, um ikki nakað av politiskum sjónleiki kemur til sjóndar við hesi eykafiggjarlógini. Tí hetta gevur almenninginum eina rangverga mynd av veruligu stöðuni.

Seinasta figgjarlóg varð alt hækkad við 25%. So her liggur goymd ein ovurnýtsla uppá meir enn 20%, hóast at eykafiggjarlógini, visir eina meirnýtslu uppá 3,9%.

Sum øllum greitt, so er hall í ráfiskagrunninum. Hetta hall er móguliga hægri enn yvirskotið á eykafiggjarlógini. Eisini

er sett á eykagrunnin hjá rifiskagrunninum.

Sutt kann sigast, at alt, ið henda samgongan leggur fram fyrir almenningin í samband við figgjarlóg, boðar frá einari óhugnaligari ovurnýtslu. Hetta átti at verði tyðuliga sagt í øllum viðmerkingunum. Í staðin verður roynt at visa á eina positiva gongd. Stöðan er hon, at meðan vit hava stórt yvirskot á figgjarlógini, so er rísa undirskot í handilsjavnaðinum.

Samstundis sum yvirskotið er umleið 50 milliónir á eykafiggjarlógini, so er hallið á handilsjavnaðinum so stórt sum ongantíð áður, útvið 410 milliónir krónur — í sama figgjarlóg.

Var hetta hall samstundis minkandi í tann mun, ið tað er vaksandi, kundur verið grundir at fegnast um yvirskotið á eykafiggjarlógini.

Vert er eisini at draga fram, at henda eykafiggjarlóg visir eina meirnýtslu uppá slakar 37 milliónir krónur. Tað er henda meirnýtsla, ið allastaðni kemur til sjóndar og sum er

rættuliga óhugnalig, og dregur keypiorkuna niður.

Tað hevur ikki eydnast fyrir sitandi samgongu at fáa nýtsluna niður. Soleiðis sum teir sögdu seg væl ferar fyrir, bert teir fingi hildið javnaðarmenn uttan fyrir, so teir kundu halda borgarligu kósina.

Ikki slepst frá spurninginum, um ikki ferðir figgjarpolitikkurinn ferir við sær, at við lita so nógv til nýtslu í dag sum ongantíð áður. Tí upplýst verður at handilsjavnaðallíð er umframt selu og keyp av skipum!

Ásbjörn Joensen hevur uttan iva rætt, tá ið hann sigur »Vit hava mist figgjarlógina á gólvíð«. Eisini eykafiggjarlógina.

Jørgen Thomsen

Tit ringja

sosíalúrin,
tlf. 11820

— vit skriva